

רודף השמלות

נבחר ♦ לנשיא ארגונייה (שייכנס, לפי חוקת ארגונייה, לפי תפקידו רק בעוד כחצי שנה) קארלוס סאז מנמ (57), מנהיג איחוד העובדים הפרונטיסטי, מנמ, בנם של כורמים אמידים יוצאי טוריה, נולד מוסלמי, אך התנצר בצעירותו, למד מישפטים, נכלא בעת השלטון הצבאי ונחנך, לאחר ריו, למושל-מחוז. הוא אב לשניים, נשוי לכת יוצאית טוריה גם היא, שי אותה פגש בעת טיול בדמשק, וידוע ברדיפת השמלות שלו ובעיר סוקים לאיפוליטיים נוספים כמי-רוץ מכובדות וטיס.

מטפס ההרים

נבחר ♦ לנשיא יוגוסלביה, לפי תקופת-כהונה של שנה אחת ה"ר (לכלכלה) יאנו דרנבסק (39), סלובני לפי מוצאו והנשיא הצעיר ביותר בתולדות ארצו. רודף נובסק הוא בנקאי לשעבר השולט בחמש לשונות (סלובנית, אנגלית, צרפתית, ספרדית וגרמנית) והמר בה לעסוק בספורט (בעיקר טניס, ג'ונינג וטיפוס-הרים).

מושל התחתון

נחוג ♦ בקאהיר, יוסי-הולדתו ה-60 של גנרל יוסוף סברי אברטאלב, שררה-הגנה של מצרים זה חודש ימים. אברטאלב, צעיר-תחתונים מצטיין מאז סיים את האקדמיה הצבאית בגיל 19, הוא אב לשלושה (רופא, מהנדסת ומנהלת-חשבונות), שהתפרסם כי שנים האחרונות בתפקידיו האזרחיים דווקא: מושל צפון-סיני, שר הפיתוח, ומושל קאהיר, שבה קידם (והשלים) את נושא הרכבת התחתית.

חיטה הצמרת

נפטור ♦ בירושלים, בגיל 76, בעיצומו של מישחק טניס, הנם הייליג, לשעבר אלוף-הטניס של הברייה ומי שנודע יותר כחיט צמרת, שמאז עלותו ארצה, בסוף שנות ה-30, מאוסטריה, הצטפפו בחנויות אופנת-הגברים שלו (בי שעתו, במרכז ירושלים מול בניין גורני ובלב רחוב אלנבי בתל-אביב) ראשי היישוב של טרם מדינה וראשי המדינה בשנותיה הראשונות, על-מנת שיתפור להם את חליפות-הייצוג שלהם.

נציב ההעפלה

נפטור ♦ בתל-אביב, בגיל 77, אליהו גליעזר, מראשי בית-דן שעבר ומי שהיה יו"ר איגוד-האופטיקאים. פירסומו העיקרי של גליעזר, ליד ליטא, ובזה אחו זה נציב בית-דן בליטא, לטביה, אסתר ניה, צ'כוסלובקיה וארץ-ישראל, בא לו מפעולתו כאחד מראשי מרגני ההעפלה לארץ ערב מילת מתי-העולם השנייה. במסווה של סוכנות-נסיעות למיזרח הרחוק ריי כו גליעזר בפאריס מעפילים, שי הפליגו, בסופו של דבר, מנמלי דרום-צרפת ארצה (המפורסמת כי אוניות אלה: הפאריסה, שפרקה את מיטענה החי בשלום בחוף תל-אביב, בקירבתו עלתה על שירותן ושילדה ניצב במקום כמשך שנים רבות).

ניתוח אחר-המוות של האירוויזיון מגלה:

מתי אנשים? הפנייה...בה!

כלי-מיתר וכלי-קצב, ואו היא תיז מורת כידור לכל דבר, שחבריה הם נגנים מעולים. באיגוד הנגנים הוחלט שהם מפסידיים בכך כסף, וגם את העי קרון שרק נגני האיגוד ינגנו בתוכ גיטות-טלוויזיה, והם הודיעו למעבדים לא למסור לנו את העיבודים. כך שנשארו עם תזמורת ללא עיבודים.

לכן הוחלט לחזור למתכונת ה"קודמת" של הקלטות פלייבק. אפי שר לומר שנגרנו לפלייבק. היתה אפשרות שהזמרים יופיעו עם פלייבק, אבל ישירו בשידור חי. אבל הבימאי חגי מאוטנר ואני החלטנו לא לקחת סיכון, מכיוון שהקדם צולם באולפן החדש. ידענו שעלולות להיווצר בעיות טכניות, והעדפנו שלא להעמיד את האולפן החדש במבחן, בתוכנית מורכבת כל-יך. אני לא יודע למה יש אנשים האומרים שחבל שהקדם לא היה בשידור חי. אבל וחי דיעה אישית של כל אחד. אין כללים בנושא הזה: היו זמרים שנבחרו עם פלייבק, וזכו בהצלחה גדולה. אף אחד לא הוכיח שזמר ששר טוב בפלייבק אינו יודע לשיר טוב עם תיז מורת בשידור חי. עד כאן חנוך חסון.

אין דיעה אישית!

לגבי הרעיון להשתמש ב"תימורת צה"ל, סיפר חבר באיגוד-הנגנים, שביקש להישאר בעילום-שם: מישהו המליץ לאורי פורת, שלא כליכר מבין במוסיקה,

העלייה על הבימה, והופעה חיה לפני קהל. ההתרגשות של הזמרים מוציאה לפעמים את היפה והמרגש שבהם.

בצילומים של שירי הקדם, מעמידים את הזמרים שוב ושוב לפני המצלמות — כמה פעמים יכול זמר לתת הופעה מרגשת, חמה, מלאת-אנרגיה? הזמרים צריכים לשיר את השירים שלהם פעמים רבות, לפעמים 20 או 30 פעם. הגיע הזמן שנפסול את השיטה הפסולה הזאת של פלייבקים, שיהיה שיהיה קיימת כמעט בשום ארץ באירופה. אני מאמין שהמפיקים, שבוודאי יהיו שותפים להחלטה מה יהיה בשנה הבאה, ראו את התוצאה השנה, ויסיקו את המסקנות."

"כולם עושים זאת"

חנוך חסון, מפיק הקדם אירוויזיון זה 17 שנה, יש דיעה הפוכה.

אומר חסון: 70 אחוז מן המדינות המשתתפות באירוויזיון, בחירת הזמר נעשית לפי סרטים מוקלטים ומצדדים למים מראש. אז אנחנו לא חריגים בעניין הפלייבק. מן ההתחלה חשבנו שפלייבק בקדם זה רעיון טוב. הרי הבחירה נעשית לפי צורת ההופעה. קיימת תיאוריה מבוססת למדי האומרת שזמר, המצליח בטלוויזיה, יכול לנצח זמר המצליח פחות בטל-וויזיה. הראשון ניצח, אפילו אם שיר פחות טוב.

המטרה שלנו היתה לצלם הכי טוב שאפשר, ואת זה אפשר לעשות רק כאשר יש פלייבק. והופעות הזמרים, אכן, היו מרשימות מאוד. מצלמים את הזמר פעמים רבות — 10, 20 ואפילו יותר — ואז משדרים את הטייק הטוב ביותר. לכן הקהל בבית רואה קריינים בשידור חי, וצילום שנעשה יום-יומיים קודם לכן — צילום שגם בו אין שירה חיה, אלא פלייבק. כך נעשות 95 אחוז מתוכניות-הטל-וויזיה בארץ, וכך גם מקובל בעולם בתוכניות מסוג זה.

במישפט אחד: החלטנו על פלייבק, מכיוון שהצילום היה חשוב לנו יותר. השנה החלטנו על תוכנית פומבית גדולה עם תזמורת, הכל בשיר דור חי. חודשים אחדים לפניכך השתמשו רשות-השידור בתזמורת-צה"ל, בתוכנית היו זמרים, ועי לה רעיון להשתמש בתזמורת זו גם בקדם. יש להכריז בין תזמורת-צה"ל, המנגנת מראשים באירועים, לבין התימורת המורכבת, בתוספת

הזן מכיסם בהקלטות-אולפן. אני משוכנעת שאין אפילו אחד במיך צוע שחושב שהפלייבק הוא רעיון טוב. עובדה שער היום זה לא הוכיח את עצמו. היינו בסדר גמור עם יוהר ועופרה וטולדנו, אבל הם היו עוברים מצויין בקדם גם בשידור חי.

"אי-אפשר להאשים"

מוסיקאי קובי (הללויה) ארשר, מתחה קבוע בקדם: "רשות-השידור, ברוב הרר ופי אר, הודיעה השנה על חידוש פסטיבל-הימר במתכונת הישנה והטיר כה, עם תזמורת, בשידור חי. הפעם האחרונה שזה היה בשידור חי, הייתה כאשר השיר הללויה זכה במ' קום הראשון, ב-1979. מאז עברו 10 שנים."

ב-1987 זה היה חצי-חי — פסטיבל של התימורת, והזמרים שרו בשידור חי. הוחלט על שידור חי, אבל מישהו ברשות החליט, משום מה, שצריך להביא לשידור חי רווי קא את תזמורת צה"ל.

איגוד המוסיקאים התנגד לכך — מה פתאום תזמורת צבאית תשתתף באירוע שהוא אזרחי לחי? לשידור כן נלקחת עבודה מחבריי האיגוד, שכל השנה משתתפים ב"כל הקשור למוסיקה הקלה בארץ. גם לוקחים מהם את הפרנסה, וגם לוקחים את הסוכריה" — הופעה באירוע חגיגי וחשוב. זו היתה החלטה ממש לאילעניין, להביא תיז מורת צבאית לאירוע כזה.

רשות-השידור לא הסכימה כי שום פנים ואופן לשנות את ההחלטה, והציעה פשרה — ללכת חצי דרך לקראת איגוד-המוסיקאים, על-ידי הזמנת סקציית נגנייה-מיתרים של התימורת הפילהרמונית, לצד נגני נשיפה וקצב של תזמורת צה"ל. איגוד המוסיקאים התנגד, מכיוון שיש כאן עניין עקי רוגני.

לא הגיעו לפשרה, ורשות-השידור החליטה ששוב יהיה פלייבק. את התוצאה ראינו בשלוח הנלווה אני חושב גיליי הוא ילד מאוד מוכשר, שהיה נתון בלחץ גדול מאוד, שבו לא יכול היה לעמוד. "אי-אפשר להאשים אותו, אלא את השיטה, שאיפשרה לשלוח ליד לייצג את המדינה. בחוקה של האירוויזיון אין סעיף המתייחס להשתתפות ילדים, מכיוון שאף אחד לא צפה שכן יקרה. הגיון זה פסטיבל של זמרים בוגרים, לא פסטיבל-ילדים. את הפריצה הזאת בחוק ניצל מי שניצל, שלחו את הילד, וראינו את התוצאה. "לדעתי, לוקחים מהאנשים את הרבר שלמענו הם קיימים — רגע

ציון צמיר, העולם הזה

מפיק חסון

95% עושים בפלייבק" על תזמורת-צה"ל. חברי איגוד-הנגנים מחו עליכר, ופורת הודיע שהאיגוד לא יכתוב לו מה לעשות. במיקרה הזה לא היה מדובר בכסף, מכיוון שבקופת הרשות נשאר הרבה כסף — 100 מיליון שקל. על השאלה מרוע התעקשה רשות-השידור דווקא על תזמורת צה"ל. ענה חסון: הרשות לא תסכים שמישהו יחליט שבשילה עם מי ולמה ואיך לנגן. הרשות רצתה בתזמורת-צה"ל המעולה, בניצוח יצחק גרציאני, האחד והיחיד. הרשות הבחירה שרק הרשות תחליט מי יופיע בתוכניותיה. אז מה יהיה בשנה הבאה — יהיה קדם חי, או שוב פלייבק? חסון: ברגע שהנהלת רשות-השידור תחליט, בקרוב, נודיע. ומה הוא עצמו מעדיף? "אני לא נותן ראיין אישי. לא מעניין מה אני חושב. אני ממלא את החלטות הרשות.